

פרוטוקול מס' 127

ועדת הכספים

יום שני, י"ט באייר התשנ"ז (26 במאי 1997), שעה 10:00

נכחו:

חברי הוועדה:

אברהם רביץ - יו"ר
ניסים דהן
צבי הנדל
יהודה הראל
אחמד סעד
מיכאל קליינר
אברהם שוחט
שלום שמחון
חיים אורון - מ"מ

מוזמנים:

משרד האוצר, אגף המכס	-	ראובן אזוף
" " " "	-	ישעיהו בן יהונתן
" " " "	-	דוד שמעוני
" " " "	-	אבי אלקינד
" " " "	-	אמיר ברקן
" " " "	-	יוחנן שליין
מינהל הכנסות המדינה	-	טלי דולן
הנהלת המכס והמע"מ	-	רויטל בן הרן
" " " "	-	שי ברגר
אגף שוק ההון	-	אשר דודון
" " " "	-	יובל לביא
משרד החקלאות	-	צבי אלון
מזכיר ארגון מגדלי הפרחים	-	דניאל אברהם

יועצת משפטית:

אנה שניידר

יועצת כלכלית:

סמדר אלחנני

קצונית:

אסתר מימון

סדר היום:

- א. צו מכס מס' 18
- ב. צו מס ערך מוסף (תיקון)
- ג. חוק המיסוי על יבוא ויצוא (סיוע למדינות חוץ)(תיקון)(ארגון בינלאומי)
- ד. ערבות מדינה לענף הפרחים
- ה. תכניות חסכון תשורה המשך, ומט"חיות - הוספת בנק ירושלים לפיתוח ומשכנתאות
- ו. שנויים בתקציב

-2241-

א. צו מכס מס' 18היו"ר אברהם רביץ:

בוקר טוב, חברים, אני פותח את ישיבת הוועדה.

ישעיהו בן יהונתן:

בבעלות המכס יש שלושה סוגי שיעורים על חומס. גובה השיעורים בהתאם לעדיפות של אותם מוצרים. מייבאים את החומס בעיקר מחוץ לארץ, מתורכיה. ככל שהמחיר יותר גבוה שיעור המס יותר נמוך, כדי לאפשר לייצור המקומי לשווק. הסתבר לנו שהיבואנים ניצלו את העובדה הזאת וגרמו לכך, לפחות על פי הצהרה שלהם, שהמחיר הוא גבוה יותר מאשר במציאות כדי לשלם מס יותר נמוך. וכנראה שכוח השוק יותר גדול מכוח החוק.

מיכאל קליינר:

מייבאים איכות נמוכה במחיר גבוה?

ישעיהו בן יהונתן:

זה לא שהמחיר גבוה, מוצע מחיר גבוה כדי לשלם פחות.

לקחנו את קבוצת המס האמצעית והרחבנו אותה לקבוצה הזאת, לפי המחירים בפועל כפי שאנחנו יודעים, וגם מחירי החומס בעולם קצת ירדו, ולכן העלינו את המיסים. את הקבוצה השנייה והשלישית הרחבנו ברמה של הקבוצה השנייה. זה כל מה שרצינו.

היו"ר אברהם רביץ:

תודה. אנחנו מאשרים זאת.

ב. צו מס ערך מוסף (תיקון)היו"ר אברהם רביץ:

צו מס ערך מוסף (תיקון).

תסבירי לנו מהו התיקון שאתם מבקשים.

טלי דולן:

סעיף 29(2) לחוק מס ערך מוסף מסמין את שר האוצר לקבוע סוגים של עסקאות שבהם יחול החיוב במס עם קבלת התמורה לגבי הסכום שנתקבל.

מיכאל קליינר:

בדרך כלל זה ברגע שיצא חשבון.

אנה שניידר:

בסיס מצטבר.

מיכאל קליינר:

ופה נותנים לך יותר מאוחר, רק שתקבל את הכסף.

אנה שניידר:

למשל, בדמי שכירות.

טלי דולן:

אתה מקבל דמי שכירות לשנה מראש, אתה מתחייב במס עם קבלת דמי השכירות לשנה.

בתקנה 7(א) יש רשימה סגורה של סוגי עסקאות כאמור, שהחייב בהם יחול עם קבלת התמורה. כמו שאמרנו דמי שכירות, מתן אשראי, מנויים שונים וכן הלאה.

תקנה 7(ב) לתקנות העיקריות קובעת, כי הוראת תקנה 7(א) לא יחול, כלומר, שהחייב במס יחול עם קבלת התמורה, בין השאר במקרה שבו העוסק הודיע למנהל שהוא מנהל את פנקסי החשבונות שלו על בסיס מצטבר, ולכן הוא רוצה שהחייב במס יחול לא עם קבלת התמורה, אלא בשלב מאוחר יותר.

מיכאל קליינר:

מאוחר יותר?

טלי זולן:

ודאי, עם אספקת השירות. זאת אומרת, אם יש לי מנוי על עיתון "הארץ", תיאורטית אני יכולה להגיד "אני רוצה כל יום לשלם את המע"מ".

אנחנו פשוט חושבים שהתקנה הזאת היא מסוכנת. אמנם לא ידוע לנו, אולי אנה שניידר יודעת על מקום שנעשה בה שימוש, אבל אנחנו לא חושבים שמן הראוי לאפשר לדווח על בסיס מצטבר במקרים המנויים מבהינת 7(א), ואנחנו מבקשים למחוק את האפשרות שהעוסק יודיע למנהל המכס שהוא מבקש לדחות את תשלום המס. זו תקנה אחת.

תקנה שנייה שאנחנו מבקשים לתקן.

חיים אורון:

מישהו מתנגד לה באיזה שהוא מקום?

טלי זולן:

לא.

רויסל בן הרוש:

לא ניצלו את הפריבילגיה הזאת. מעולם לא הודיעו למנהל.

טלי זולן:

אם אני לא יודעת כנראה שלא הודיעו. התקנות האלה הופצו ללשכת עורכי הדין ולמועצת רואי החשבון ולא קיבלתי מהם התנגדות.

איוור קירשנר:

קיבלנו מכתב מעורך דין ירושלמי, ואני גם הזמנתי אותו לישיבה.

טלי זולן:

סעיף 35(א)(5) לחוק קובע מע"מ בשיעור אפס לעסקאות של מתן שירות לתושב חוץ. "למעט שירות ששר האוצר קבע לעניין זה". שר האוצר, בהתאם לסעיף 30(א)(5) האמור, קבע בתקנה 12 וא רבתי לתקנות מע"מ שלא יחול שיעור אפס על שירות, כאמור, שניתן לגבי נכס המצוי בישראל, אלא אם נותן השירות הוכיח שמחיר השירות למעשה מהווה חלק מהמחיר המקובל של הנכס.

נכס מוגדר בחוק כ"טובין או מקרקעין", "למעט זכות במקרקעין או בתאגיד או למעט ניירות ערך ומסמכים סחירים וזכויות בהם". זאת אומרת, שלפי המצב החוקי הקיים אפשר היום לקבוע מע"מ בשיעור אפס, לגבי שירות שניתן לתושב חוץ בקשר למניות למשל, שהוא מחזיק בתאגיד בישראל, או בקשר לניירות ערך אחרים הקשורים בתאגיד בישראל.

כדי לתקן את המצב הזה אנחנו מבקשים לתקן את הגדרת "נכס" בתקנה 12 ולא ולכתוב במפורש שנכס יכלול גם נכסים שנקבעו לפי החוק. זאת אומרת, שנכס יכלול גם ניירות ערך.

דבר נוסף, שאנחנו מבקשים שזה לא יחול רק במדינת ישראל, אלא גם בשטחי יהודה ושומרון. למעשה אנחנו טוענים שבכל מקום שנאמר "מדינת ישראל", צריך להופיע גם שטחי יהודה ושומרון.

מיכאל קליינר:

מרב שמעיינים ומטייגים, אז אני כבר לא יודע איפה הכלל ואיפה הסייג ומה אתם רוצים לשנות ואם תגיעו לתוצאה שאתם רוצים בה. אני מבין שבאופן עקרוני שירות לתושב חוץ לא מחייב במע"מ, אם הנכס בארץ - אז הוא חייב במע"מ - - -

טלי דולן:

למעט סוגי נכסים מסויימים. למשל, ניירות ערך. אנחנו אומרים בלי ה"למעט".

מיכאל קליינר:

התקנה ששר האוצר אמר שכן חייב, אלא אם כן הוכיח שזה חלק מהשירות. לא הבנתי מה המשמעות של "אלא אם כן".

רויטל בן הרוש:

זה קשור רק כשיש יבוא של טובין לארץ, וזה לא המקרה שלפנינו.

מיכאל קליינר:

"אלא אם כן הוכיח נותן השירות, להנחת דעתו של המנהל, כי מחיר השירות מהווה חלק מהמחיר המקובל של הנכס".

רויטל בן הרוש:

לא, זה כשדיברנו על שירותים נלווים ליבוא של טובין. למשל, שירותי פרסום שניתנים לתושב חוץ שהם לגבי טובין שמיובאים לארץ, אז ההנחה היא שהשירות הזה כלול לצורך המס, ואז משולם מע"מ ביבוא.

אנה שניידר:

ואז אין צורך לשלם פעמיים.

התיקון שאנחנו עושים לא מתקשר לטובין. הוא רלבנטי להגדרה של נכס. נכס היום לא כולל מניות, זכות בתאגיד, ולכן כאשר - - -

מיכאל קליינר:

זאת אומרת, שאם יתנו שירות שקשור למניות לא צריך לשלם מע"מ.

טלי דולן:

לגבי נכס.

אנה שניידר:

עכשיו באים ואומרים" לצורך העניין הזה נרחיב שוב את ההגדרה של נכס ונכניס לתוכה גם ניירות ערך.

טלי דולן:

ואנחנו אומרים דבר נוסף "נכס בישראל הוא גם נכס ביהודה ושומרון".

מיכאל קליינר:

עם החלק השני יש לי בעיה עקרונית. אני לא רוצה לאשר את זה עד שזה לא יהיה דו כיווני. יש לנו כאן בעיה מסויימת. לא יכול להיות, לגבי יהודה ושומרון, שכשזה נוח מחילים את חוקי מדינת ישראל וכשזה לא נוח - לא מחילים.

היו"ר אברהם רביץ:

למשל, מתי לא מחילים?

מיכאל קליינר:

למשל, בעניין הארנונות.

חיים אורון:

אני רוצה להבין האם "רצועת עזה", כוללת גם את האוטונומיה?

טלי דולן:

לא.

חיים אורון:

כלומר, רצועת עזה, להוציא שטחי האוטונומיה. איתם אנחנו היום אחרי הצהריים נאשר חוק שיש יחסי גומלין?

טלי דולן:

נכון.

זה לפי החקיקה הכללית, לא לפי חוק מע"מ.

רויטל בן הרוש:

אנחנו לא מחייבים בתיקון הזה במס את העסקה בנכס עצמו. אנחנו בעצם מתייחסים להחלת שיעור האפס או המס בשיעור מלא על מתן שירות. למשל, עורך דין שנותן שירות לתושב חוץ, כאשר השירות לגבי נכס המצוי בישראל. ולעניין זה אין נפקא מינה אם הנכס הוא מקרקעין המצויים באזור יהודה ושומרון או בישראל.

היו"ר אברהם רביץ:

קליינר, מבחינת האיזאולוגיה שלך זה מתאים.

מיכאל קליינר:

אין לי בעיה עם זה. הבעיה שלי זה העניין הארנונות.

חיים אורון:

אתם דורשים התייעצות סיעתית?

היו"ר אברהם רביץ:

לא. נעשה הצבעה עקרונית.

מיכאל קליינר:

אדוני היושב ראש, אין אפשר להפריד? אני רוצה להעביר מיד את הקטע שכאשר עורך דין נותן שירות לתושב חוץ על נכס בארץ מכל תחום שהוא צריך לשלם מע"מ, אני בעד לאשר זאת. אני מבקש לדחות להתייעצות את התקנה על יהודה ושומרון.

היו"ר אברהם רביץ:

השאלה אם אנחנו יכולים להצביע על חצי.

אנה שניידר:

אפשר.

מיכאל קליינר:

אני מבקש על הקטע של יהודה ושומרון התייעצות סיעתית, עד לפתרון עניין הארנונות.

טלי דולן:

תיאורטית אפשר שהוועדה תאשר את תקנות אחת ושתיים ולא תאשר את תקנה שלוש.

אנה שניידר:

או שהיא תאשר חצי משלוש.

טלי דולן:

כלומר, למחוק רק את העניין של יהודה ושומרון.

היור אברהם רביץ:

אישרנו זאת ולגבי סעיף 3 תהיה התייעצות סיעתית ונחזור לזה.

ג. חוק המיסוי על יבוא ויצוא (סיוע למדינות חוץ) (תיקון) (ארגון בינלאומי)היור אברהם רביץ:

חוק המיסוי על יבוא ויצוא (סיוע למדינות חוץ) (תיקון) (ארגון בינלאומי).

באיזה שלב של החוק אנחנו נמצאים?

אנה שניידר:

קריאה שנייה ושלישית.

אדוני, תסביר בבקשה לחברי הוועדה את הצעת החוק.

דוד שמעוני:

יש חוק בישראל כבר כמה שנים שמאפשר למכס בישראל לחתום הסכמים עם מכס של מדינות אחרות, ולא מדובר בהסכם כלכלי שדן בשיעורי מכס, בהפחתת מכס או בהעלאתו, אלא דן בסיוע אדמיניסטרטיבי בין שני מנגנוני המכס.

הסיוע הזה דרוש מאוד לשלוש מסרות: מסרה אחת היא העברת אינפורמציה, מסרה שנייה היא סיוע בחקירות ומסרה שלישית היא ללמוד אחד מהשני על פטנטים ועל שיטות חדשות.

היום, כאשר סחר החוץ בישראל גדול מאוד, היבוא והיצוא גדולים מאוד, וחקירה שאתה רוצה לנהל על הברחת סחורות לישראל או על הנמכת מחיר או על יבוא מארץ שאיננה זכאית לפטור עם תעודת מקור של ארץ שזכאית, קשה מאוד עד בלתי אפשרי לנהל את החקירה כאן בארץ, חייבים לנהל אותה גם בחוץ לארץ. וישנה המלצה של ארגון המכס העולמי שמדינות יחתמו על הסכמים בילטרליים, כשאחד עוזר לשני.

יש חוק בישראל, שהתקבל לפני מספר שנים, שמאפשר לאגף המכס בישראל לחתום עם אגפי מכס של מדינות, והדגש על המילים "מדינות אחרות". כבר היום יש בתוקף 10 הסכמים כאלה עם מדינות כמו ארצות הברית, סין, רוסיה וכו', והעסק עובד, אנחנו מסייעים אחד לשני.

לאחרונה, כתוצאה מהנסיון שלנו בחתימת הסכמים מהסוג הזה ובהפעלתם נוצרו שתי בעיות שהייתי קורא להן טכניות. בעיה אחת, לאחר שחתמנו את ההסכם החדש עם הקהילייה האירופאית שנכנס לתוקף בשנת 1996, חתמנו הסכם גם עם המדינות, זאת אומרת, יש לנו גם הסכם מכס אוטומטית עם 15 מדינות, אבל בדקה ה-90 משפטיים במשרד החוץ העלו את הספק אם הקהילייה היא מדינה. ויש ספק משפטי אם המונח "קהילייה אירופאית" זה מדינה. ולכן אמרתי דגש על המילה "מדינה".

וכאן הצעת החוק מגדירה גם את הקהילייה האירופאית כמדינה. זאת אומרת, אפשר להוסיף ארגונים מסויימים שמוזכרים כאן בחוק, באישור שר החוץ ושר המשפטים. שר החוק, כדי לשמור על זה שיחסי החוץ של ישראל יהיו מוסדרים; ושר המשפטים, זה מההיבט המשפטי.

הקטע השני, שהייתי מגדיר אותו גם כבעיה טכנית, בדרך כלל ההסכמים האלה בנויים כך שמדינה מבקשת סיוע ממדינה שנייה, אבל לפעמים מדינה יוזמת. כלומר, אנחנו יכולים לקבל פתאום מאנגליה ידיעה שבמסוטס בדרך אלינו ישנו פלוני עם חשיש. נוצר ספק אצל המשפטנים, ואני אומר שוב, כתוצאה מהרחבת ההסכם - - -

מיכאל קליינר:

האם מותר לנו להעביר בלי שהם מבקשים.

דוד שמעוני:

בדיוק.

יוזמת המדינה השנייה היא דק להעברת אינפורמציה, ולא לחקירה. כלומר, לא מרשים לאף מכס בטולם לחקור בן אדם, אלא לפי בקשה שלנו, אבל להעביר ידיעה זה טוב, כי אז הכדור בידינו.

היו"ר אברהם רביץ:

זאת אומרת, להודיע על הברחה מפה לאנגליה.

דוד שמעוני:

או מאנגליה לפה. שהאנגלים יוכלו להודיע לנו ביוזמתם, ואנחנו נודיע לאנגלים ביוזמתנו. כלומר, היום החוק בנוי בצורה כזאת - - -

מיכאל קליינר:

אבל אתה משנה את החוק הישראלי, אתה לא משנה את החוק האנגלי.

דוד שמעוני:

באנגליה אין בעיה. החוקים של המדינות החדשות מאפשרים זאת.

מיכאל קליינר:

בסדר, ולך מותר לקבל אינפורמציה מהם.

דוד שמעוני:

אבל אסור לי להעביר. והיום אנחנו חייבים לתקן. היום אנחנו עושים כל מיני תרגילים כדי להתגבר על כך.

היו"ר אברהם רביץ:

אנה, אולי תקריאי את החוק.

אנה שניידר:

(קוראת את הצעת החוק)

דוד שמעוני:

יש לי הודעה ובקשה. אני מצטער שבדקה ה-90 התעוררה השאלה לאור המצב המשפטי החדש של הונג-קונג, אם הונג-קונג היא מדינה או לא. משרד החוק אמר לנו שהוא עדיין לא יודע להחליט, אם הנוסח הקיים, בין ארגונים ובין מדינות הוא מספיק או שאולי נצטרך להוסיף את המילים "אזור מכס". אז אני מבקש שהוועדה תאשר את זה עקרונית ותוך מספר ימים אנחנו נברר.

אנה שניידר:

אנחנו נאשר את החוק, ורק אם יהיה תיקון שיכלול גם את הונג-קונג, אז נוסיף את זה בנוסח. אני לא חושבת שצריך לחזור.

היו"ר אברהם רביץ:

לא צריך לחזור, אלא רק להודיע.

חיים שמעוני:

אנחנו נודיע ליושב ראש.

חיים אורון:

איך הרשות מוגדרת?

חיים שמעוני:

לגבי הרשות, לפי הסכם פריז, שחבר הכנסת בייגה שוחט חתום עליו, יש שני עקרונות שמנחים, שהם העקרוניים לעניין. אחד מהם, זה מעטפת מכס אחידה. כלומר, יש תנועה חופשית של סחר בין ישראל והאוטונומיה. כך שמבחינה כלכלית, ואני לא נכנס להיבט המדיני, ישראל והאוטונומיה מבחינת מכס חד הם.

חיים אורון:

ומקזזים את המכס?

חיים שמעוני:

אנחנו מעבירים להם את המיסים.

היו"ר אברהם רביץ:

הונג-קונג תיכנס פנימה.

תודה רבה לך.

חיים שמעוני:

היה פה מנהל המכס הסיני לפני חודש וחצי, והוא מאוד המליץ שנחתום על הסכם עם הונג-קונג.

אנה שניידר:

אני לא יכולה לקדם את החוק לקריאה שנייה ושלישית עד שאתה לא נותן את האישור.

חיים שמעוני:

בסדר גמור.

ד. ערבות מדינה לענף הפרחים.היו"ר אברהם רביץ:

הנושא הבא הוא ערבות מדינה לענף הפרחים.

מה אנחנו מתבקשים במלים פשוטות? באיזה סדר גודל לאשר ערבות מדינה?

צבי אלון:

21 מליון ש"ח. התנאים כתובים בסעיף 3(א) ו-3(ב) "הגדלת שיעור ערבות המדינה מ-50% ל-60%", ו"השוואת הריבית...".

היו"ר אברהם רביץ:

איזו ריבית תהיה?

צבי אלון:

(מקריא את סעיף 3(ב)).

היו"ר אברהם רביץ:

נמוך, ולא נאמר כמה נמוך.

לכמה אנחנו נגיע כדי שמגדלי הפרחים יוכלו לעמוד בעניין?

אברהם שוחט:

הריבית נקבעת על ידי הבנק.

צבי אלון:

אבל הם גם מדברים על שיעור ריבית של 5.3 פלוס הפרמייה על הערבות.

אברהם שוחט:

את הריבית הבסיסית קובע הבנק.

צבי אלון:

נכון.

אברהם שוחט:

כמה הפרמייה, 1.5%?

צבי אלון:

0.9 האוצר לוקח ו-0.6 הבנק לוקח.

שלום שמחון:

הבנקים מוכנים לוותר אם האוצר יוותר.

היו"ר אברהם רביץ:

כמה זה יצא בסוף הדרך, אם כך?

צבי אלון:

העמלה עבור הערבות היא חד פעמית. תחלק אותה למשך תקופת ההלוואה. אבל עדיין אנחנו חושבים, ופה אני לא מייצג את האוצר, שצוין היה לחפש דוכים שהריבית הזאת תהיה נמוכה יותר. אני רוצה להזכיר לחברי הוועדה, שאנחנו מחפשים כאן דרך לפתרון השקעות החקלאות אחרי שבוטלו רוב המענקים.

צבי הנדל:

במרכז הארץ הם בוטלו ובפריפריות הוקטנו.

צבי אלון:

זה מהלך חשוב מאוד, כי אנחנו מדברים על השקעות כבדות. בלי שיהיה איזה שהוא מקור עסקי או מסחרי של אשראי ענף הפרחים, כמו אחרים, לא יוכל לשמור לפחות את ההיקף.

צבי הנדל:

יש לי שאלה מרכזית אחת. אני מבין שהערבות לא תינתן בגילדן, ואנחנו זקוקים לגילדן. כל השאר זאת רק בעיה פקידותית - לא נוח, כן נוח. כל העסקים שלנו הם בגילדן.

יכול להיות שלפעמים זה טוב לנו ולפעמים זה רע לנו. אנחנו לא מהמרים. אנחנו עובדים בגילדן.

הי"ר אברהם רביץ:

ניתן לעשות זאת?

צבי אלון:

בטוח שניתן.

סמדר אלחנני:

בעד כסף, בעד התשלום המתאים, ימירו לך כל מטבע.

צבי אלון:

הבעיה שחבר הכנסת הנדל העלה היא חשובה לנו ממדרגה ראשונה, כי באוצר עד לרגע זה אמרו שהם לא מוכנים לתת את ערבות המדינה אלא בשני תנאים: או שזה צמוד למדד או שזה צמוד לדולר.

צבי הנדל:

אני הבנתי שזה בגלל בעיות טכניות.

צבי אלון:

ואני רוצה להאיץ בכס - - -

אברהם שוחט:

יושב כאן נציג החשב הכללי ותשמע ממנו את עמדת האוצר.

שלום שמחון:

בייגה, מה אתה אומר מנסיונך?

אברהם שוחט:

פעם ראשונה שאני שומע על הדבר הזה.

מיכאל קליינר:

ההסתברות מבחינת המדינה היא בדיוק כמו ההסתברות מבחינת התקלאים. ההבדל הוא, לפי ההגיון הפשוט, שלמדינה יותר קל לקחת את ההימור הזה, ולתקלאים יותר קשה. למדינה זה כסף קטן - - -

צבי אלון:

התקלאים לא רוצים פה הימור, אלא להיפך. מכיוון שהתמורה שלהם היא בגילדן, אז התקלאים אומרים לא רוצה להיות במצב ששנה, שהגילדן יתמוטט ב-11%, אני אקבל תמורה ב-11% עם שערי מטבע נמוכים יותר, ואני עוד אתחייב בדולרים על ההלוואות שלי. אני פשוט לא רוצה להיות במצב הזה.

מיכאל קליינר:

הבעיה היא מאוד פשוטה, אדוני היושב ראש, זה דבר שאפשר לכמת אותו גם בכסף. כלומר, נניח שהמדינה תיתן בדולרים, עדיין הם בשביל פרומיל או סכום מאוד קטן יכולים להצמיד את זה אולי לגילדן על חשבונם.

הי"ר אברהם רביץ:

תמיד חשבתי שהמטבע האירופי יותר חזק.

סמדר אלחנני:

זה תלוי.

אברהם שוחט:

הייתי מציע למען הזהירות שיצלצלו ויבקשו שיבוא מישהו מהחשב הכללי.

איוור קירשנר:

הם בדרך.

שלום שמחון:

נראה לי שכל המהלך הזה הוא מהלך של לצאת ידי חובה מצד האוצר. לא היתה כאן שום הליכה לקראת המגדלים, במיוחד באזור המרכז, ששם ההשקעות מאוד גדולות. ובעצם הביאו לכאן הצעה שאמנם מוסכמת על משרד החקלאות, כמו שאני מבין, אבל אין הרבה סיכויים שמישהו ישתמש בה בגובה ריבית מהסוג הזה. אני חושב שהיה צריך ללכת לקראת מגדלי הפרחים, במיוחד שאנחנו יודעים מה סדרי הגודל להשקעות - - -

היו"ר אברהם רביץ:

יש לנו שפיל דק של 1.5, נכון?

שלום שמחון:

זאת כבר ריבית של השוק האפור.

היו"ר אברהם רביץ:

שלום, בוא, נחשוב ביחד. אנחנו יודעים שהריבית הזאת מורכבת משני מרכיבים. המרכיב האחד של הבנקים, שבעצם אין לנו שליטה על זה, בפרט אם זה ערבות מדינה. אני מניח שהריבית היא הכי נמוכה שהבנקים מוכנים לתת הלוואה. 5.3 אין לנו על זה שליטה. איפה השפיל? - הוא ב-1.5%, שחלק זה הבנקים - - -

שלום שמחון:

הבנקים לוקחים 0.6 והאוצר - 0.9.

היו"ר אברהם רביץ:

למה הבנק צריך לקבל טוב?

צבי אלון:

הוא פשוט "טרמפיסט".

צבי הנדל:

הבנק אומר "אם האוצר יוריד ל-0.7 אני אוריד ל-0.4".

סמדר אלחנני:

על זה לוקחים ריבית, לא עמלה.

היו"ר אברהם רביץ:

אתם מנהלים משא ומתן עם כל הבנקים?

צבי אלון:

אחרי שתאשרו לנו אנחנו ננהל משא ומתן עם שני בנקים, בעיקר עם בנק לאומי.

היו"ר אברהם רביץ:

אז למה שהם יתפטו "טרמפ"?

צבי הנדל:

אם המדינה, שלכאורה אין לה כוונות רווח, לוקחת על הסיכון שלה, על ה-60% שלה -

היו"ר אברהם רביץ:

איזה סיכון יש לבנק? - יש לו ערבות מדינה.

צבי אלון:

על 60%.

צבי הנדל:

אז הבנק אומר "על ה-40% שלי אני לוקח באותו יחס. אם המדינה תוריד גם אני אוריד", הם צודקים. אליהם אני לא יכול לבוא בטענות.

סמדר אלחנני:

יש פה כמה תמיהות בתוך דברי ההסבר. המשפט העיקרי אומר שהבנקים לא רוצים להיכנס, לא רק לעניין הערבות, אלא להלוואות בתחום הזה, כי הרי הם צריכים לעשות חשבון כדאיות. בחישוב כלכלי, בלי סובסידיות, בלי עזרה, זה מתזיר את עצמו. השאלה היא עסקית, האם התכנית העסקית של החממה כדאית? לפי מה שכתוב פה זה לא כדאי, כי אחרת הבנקים היו נכנסים לזה בלי מר צבי אלון.

מגדל בא עם תכנית עסקית ואומר "אני צריך לשחלף את החממה שלי". עם כל העזרה, הבנקים לא רוצים להיכנס לזה.

צבי אלון:

מי אומר?

סמדר אלחנני:

אתה כתבת.

צבי אלון:

דן מרידור כתב זאת.

סמדר, היתה תכנית שעליה מדברים כאן שלא בוצעה, כי עיקרה היתה ערבות מדינה תוך ויתור על המענק בגובה של 10%. מי שעשה את החשבון הבין שיש כאן מכשלה ולא השתמש באלטרנטיבה, אין פה זנב של התייחסות לריבית. ואני שמח לומר לך, שבמשך 4-5 חודשים "בנק לאומי", לקח את הבת של זנבר, שלמדה את הענף, למדה את פעילות מועצת הפרחים ועשתה עבודה, וחזרה להנהלת הבנק ואמרה "אנחנו נכנסים לעניין הזה".

סמדר, אני רוצה להעיר לך על העניין שאמרת שיש מצב שבגולדזניס זה הפוך. אין מצב שהמגדל מקבל פחות כסף והוא חייב הלוואה - יותר כסף. הוא צמוד לגולדזניס בהכנסה, וצמוד לדולר בהוצאה.

סמדר אלחנני:

ומה יהיה כאשר זה יתחלף?

צבי אלון:

זה לא יעבוד במקביל.

סמדר אלחנני:

כשהגילדן עולה, אז הדולר יורד.

מיכאל קליינר:

יש כאן עניין כלכלי פשוט. הרי, נניח, אני מקבל מאיזה שהוא מקום הלוואה בדולרים ולי יש התחייבות בגילדן. אני הולך לבנק, מקבע לי את השער של הדולר מול הגילדן, וזה עולה לי עמלה של X אחוז. כל הפעולה הזאת שווה X אחוז, וניתן לבצע אותה באופן פרטי. בא המגדל ושואל "למה שאני אלך לבנק ואשלם X אחוז? הרי סך הכל אני לא ספקולנט אני מוכר פרחים, השוק שלי בגילדנים", אז למה מדינת ישראל שיש לה גם גילדנים וגם מרקים וגם דולרים וגם יינים, והיא קובעת לעצמה את האיזונים ביניהם, למה שהיא תיתן לי בדולרים כשאני מתעסק בגילדנים? והסיכון הוא חמישים חמישים.

צבי הנדל:

העבר מוכיח שלפעמים הגילדן יותר טוב.

סמדר אלחנני:

זה נקרא "עסקת גידור", ואת זה אנחנו מכירים. אני רק אומרת, לפעמים אתה משחק ונדפק, ולפעמים מרוויח.

מיכאל קליינר:

צריך לעשות פה הבחנה עקרונית. אם הייתי ממשלת ארצות הברית - את צודקת. אם זה היה שקל מול מטבע זר היית אומרת "אדוני, אני עובדת בשקלים, אתה רוצה לבטח את עצמך במטבע זר, לך לבנק ותשלם X אחוז, תעשה את הגידור על חשבונך". אבל לממשלת ישראל יש את כל המטבעות. המטבע היא לא דולר, היא שקל. אז הוא אומר "יש לך גם גילדנים, תתחשבן אתי בגילדנים", מה הנזק לישראל מזה?

סמדר אלחנני:

זה דבר אחר לגמרי. אני אומרת לך "אם אתה זהיר, אתה באמת עושה TO BACK BACK". אבל מה שהוא אמר, שהגילדן תמיד עולה.

צבי אלון:

מי אמר את זה?

סמדר אלחנני:

אתה אמרת.

צבי אלון:

את לא הבנת אותי. אני אומר שההתחייבויות של המגדל יגדלו, כשגם התמורה שלו תגדל. אם הגילדן מתחזק - - -

סמדר אלחנני:

הדולר יורד.

צבי אלון:

עזבי רגע את הדולר.

סמדר אלחנני:

אבל זה מה שאמרת כאן. אם הגילדן עולה, הדולר יורד.

צבי אלון:

סמדר, כל מה שאמרת שהמגדלים רוצים בדין לקבל את ההלוואות בגילדנים, כי אז הם לא עושים - - -

סמדר אלחנני:

בסדר, מותר להם לבקש את זה.

מיכאל קליינר:

היות והאוצר איננו כאן. סמדר, האם את יכולה להעלות על דעתך סיבה הגיונית מה מזיק לאוצר לתת את הערבות הזאת בגילדנים ולא בדולרים?

סמדר אלחנני:

הבנק נותן לו את ההלוואה.

צבי אלון:

את הערבות הם לא רוצים לתת בגילדן.

סמדר אלחנני:

זה שיקול של הבנק.

צבי הנדל:

הבנק מוכן לתת הלוואות בגילדן. אני רוצה שהמדינה תיתן לי ערבות בגילדן ולא בדולר.

אין להם בעיה מהותית. יש להם בעיה טכנית, הם רגילים לעבוד בשיטה הזאת.

סמדר אלחנני:

לזה אני לא יכולה להיכנס. אבל רציתי להגיד לכם שהמערכת תמיד מתאזנת, אם אחד עולה שני יורד.

צבי הנדל:

אבל אותי לא מעניין האיזון.

מיכאל קליינר:

היות והמגדל עובד בגילדנים, מבחינתו בגילדנים אין לו בעיה. כל מסבע אחר הופך אותו לספקולנט.

סמדר אלחנני:

כשאתה נותן הלוואה בגילדן הריבית היא אחרת.

צבי אלון:

אנחנו עומדים עכשיו בעונה שהגילדן ירד ב-12%, זה הרבה מאוד כסף, אם ההתחייבות של המגדל היא בדולרים, אז המצב חמור באותה עונה.

אברהם שוחט:

ואם הוא היה לוקח את ההלוואה בגילדנים?

צבי אלון:

אז הוא היה נשאר באותו מצב.

אברהם שוחט:

למה ההלוואה ניתנת בגילדנים כשהערבות ניתנת בשקלים?

צבי אלון:

האוצר אמר שהתנאים האלה שמונחים כאן, לטעמו הם רק לגבי הלוואות צמודות מדד או צמודות דולר. ומה שאנחנו מבקשים, זה להבטיח יציבות, שאותו מגדל יידע שהוא לא במשחק של מטבעות. אז סמדר מטבירה לי שפעם זה עולה ופעם יורד.

סמדר אלחנני:

אם הבנק נותן לו את ההלוואה בגילדן, הריבית היא אחרת.

צבי הנדל:

סמדר, בחשיבה חמש שנתית את צודקת - - -

סמדר אלחנני:

הריבית בפרנקים שווייצריים היא אפס שלילי, כי ערך המטבע עולה. הריבית על הסטרלינג - - -

מיכאל קליינר:

אז שיקבל פחות ריבית ולא יעשה ספקולנציות.

סמדר אומרת שיכול להיות שאני פוגע בחקלאי, כי הריבית הדולרית תמיד יותר גבוהה. ואז היא אומרת "יכול להיות ששווה לי לשלם עמלה ולא - - -"

סמדר אלחנני:

הבנק תמיד יעשה לך את הסך הכל. וסך הכל זה לא רק ערך המטבע, אלא הריבית שאתה משלם.

מיכאל קליינר:

היות ומדובר בחקלאים ולא במומחים אני חושב שאם הם רוצים את הבטחון הפסיכולוגי שלהם, ורוצים גילדנים, ואני לא רואה מה זה יכול להזיק למדינה, שיתנו להם גילדנים. אני לא מבין למה שלא נכניס את זה לעניין.

סמדר אלחנני:

יש כאן דבר נוסף. בסעיף 3(ב) יש העלאת ריבית.

צבי אלון:

לעומת מה?

סמדר אלחנני:

לעומת מה שהיה קודם.

צבי אלון:

קודם לא לקחו גרוש.

סמדר אלחנני:

קודם היתה תכנית עם ריבית יותר נמוכה.

אתה לא מצייר את כל התמונה, כי חלק מהבעיה היא שאתה צריך לשחלף חממות.

צבי אלון:

אני אומר שאנחנו חייבים שיהיה לנו מקור להשקיע בו. דרך אגב, הבנקים רואים את הענף כענף שסביר ביותר להשקיע בו, ויכול להיות שאם זה יעבוד זה יהיה מודל לענפים נוספים.

סמדר אלחנני:

למה קודם התכנית הזאת לא הצליחה?

צבי אלון:

בגלל הווייתור על המענק.

אברהם שוחט:

אני אניד לך למה. זיהיתי סוג מסויים של קרנות, שהייתי קורא להן "קב"מ - קרנות בלתי מוגבלות", שאלי יונס היה מביא מתוך ידיעה שאף אחד לא ינצל אותן רק כדי להדגיע את הרוחות. זה כמו פלציבו.

(נציג האוצר נכנס)

היו"ר אברהם רביץ:

יש לנו כאן שתי שאלות באשר לערבות. האחת, מדוע המדינה לא תתעשת ותיתן את ערבות המדינה בגילדניס? יכול להיות שלפעמים זה יהיה לרעתם אבל פעמים לטובתם.

והדבר השני שרצינו לבדוק הוא את גובה הריבית. זאת אומרת, הגובה נגזר מריבית בנקאית, שזה סדר גודל של 5.3. והדבר השני זה הערבות שהאוצר רוצה. ובגלל שהאוצר רוצה 0.9 עמלה אומרים הבנקים "גם אנחנו", ורוצים 0.6. יוצא שאנחנו בשנה הדאשונה מגיעים ל-7%, וזה דבר שהם ודאי לא יוכלו לעמוד בו.

אבי אלקינד:

אני אתחיל מגילדניס. יש בעצם שתי בעיות שבעטיין אנחנו לא מסכימים. הבעיה שונה ויכולה להישמע כבעיה טכנית, אבל בנק ישראל לא עובד בגילדניס.

המטבע האחד שבנק ישראל מוכן לקבל הוא דולר של ארצות הברית, ולכן את שאר המטבעות, או את מטבעות הסל, הוא מוכן למכור אם הוא מוצא להן קונה. לכן אנחנו לא עובדים בגילדניס לא כמדינה, לא כלוה וגם לא כערב, והבנקים מסוגלים לפתור את זה. הבנק יכול לעשות עסקות בין הגילדן לבין כל מטבע אירופאית ולהביא לארץ את המטבע האירופאית. ולכן, יכול להיות שאנחנו אפילו לוקחים סיכון יותר גדול, כי אני ערב גם לקרן, גם לריבית וגם להפרשי שער, וזה לא מתוך רצון שהחקלאי יקבל יותר או פחות, אלא שאנחנו ערבים רק לדברים שאנחנו מסוגלים לעשות אותם. נוסף לזה, כמובן, זה יוצר בעיות של שער נמוך וכד', כאשר אנחנו צריכים לפרסם את מאזן המדינה, כאשר אנחנו מפרסמים בתשקיף, בהנפקות בחוץ לארץ וכד'.

מיכאל קליינר:

אני ממש לא מבין. אתה שכנעת אותי ההיפך.

מדינת ישראל, הרי יש לה גם גילדניס, גם יינים וגם כל המטבעות.

אבי אלקינד:

לא, אין לנו. למדינת ישראל יש את חמש מטבעות הסל: דולר אמריקאי, פאונד אנגלי, לירה שטרלינג, מרק גרמני, פרנק צרפתי ויין יפני.

מה שיהיה נכון, שיהיה סניף בבנק בחוץ לארץ, כי בחוץ לארץ אפשר לעשות את ההמרה. אל תצפה שפקידים כמונו יעשו עסקאות בחוץ לארץ.

מיכאל קליינר:

אתה שולח אותם להיות ספקולנטים.

אבי אלקינד:

לא. הבנק עצמו, כשהוא בא ל"בנק לאומי". ל"בנק לאומי" יש סניף באירופה. הבנק מחליף.

מיכאל קליינר:

כמה העמלה?

אבי אלקינד:

שמינית. תמורת שמינית כל בנק יעשה בשמחה. ואם הוא לקוח טוב אפשר להשיג פחות משמינית.

אבל אנחנו. פקידי מדינה, לא נתחיל להתעסק בהמרות.

צבי אלון:

זה לא מה שמבקשים מהם. מבקשים מהם לתת ערבות על הלוואות בגילדנים.

אבי אלקינד:

כאשר אתה אומר "מבקשים הלוואה" או "מבקשים ערבות", אצלנו ערבות זה כסף. אני לא רוצה להתעסק - - -

צבי אלון:

אף אחד לא רוצה שאתה תתעסק.

מיכאל קליינר:

מה זה ערבות? - ערבות פירושה שאתה נותן ביטוח. מבחינתך הצמדה לגילדן היא רק מכשיר חישוב, היא לא התחייבות בגילדנים. אתה מפצה אותו בשקלים ולא בגילדנים.

יהודה הראל:

אין כאן פיצוי, יש כאן רק ערבות.

מיכאל קליינר:

מבחינת מדינת ישראל זה פרט זניח, בגלל שההימור הוא תמיד 50% לכאן ו-50% לכאן. אני לא רוצה שהמגדל יהמר. אני רוצה שהוא יעבוד. הוא יודע שהוא מקבל כסף בגילדנים, הוא משלם בגילדנים, והכל בסדר. מה איכפת לו שאתה תעשה את החשבון במחשב שלך.

צבי הנדל:

המדינה צריכה לעודד את החקלאי לא להמר. ובעצם היו גם שנים טובות בגילדן מול הדולר. השנה זה הפוך.

אבי אלקינד:

אנחנו נבדוק, ואם אפשר לעשות בגילדן נעשה בגילדן.

צבי הנדל:

לגבי ה-0.9. לכל הדעות זה גבוה מאוד, גם לדעת הבנקים. הם מוכנים להוריד אם אתם תורידו. הם אומרים "אם המדינה לוקחת 0.9 על ה-60% שלה מה פתאום שאני אהיה זול יותר?"

שלום שמחון:

נאמר כאן על ידי סמנכ"ל משרד החקלאות שזה נלקח פעם אחת בהתחלה, תסביר לנו.

אמיר ברקן:

הוא קיבל נתון לא מדויק. עמלת הערבות שאנחנו גובים, נגבית על יתרת קרן ההלוואה של ערבות מדינה. זה שנתי על יתרת ההלוואה. אנחנו השווינו את זה, וזה מה שהיה צריך לעשות לאורך כל הדרך, ואת כל מה שעשינו בתעשייה. בתעשייה, כשהיתה 100% ערבות מדינה בתיקון 39 המקורי היה 1.5% עמלת ערבות מדינה לאורך כל הדרך.

ברגע שהקטנו את שיעור ערבות המדינה בתעשייה ל-85% ו-75%, תלוי בסוג ההלוואות, התאמנו את העמלה בפרופוזציה הזאת. זאת אומרת, אמרנו "תקחו 85% או 75% מ-1.5% ואת היתרה, אתם בנק, יכולים גם לקחת עליכם, כי זה כבר הסיכון שלכם". וזה בעצם מה שאני עושה כאן. אני אומר "60% כפול 1.5%, זה הסיכון שלי, זאת העמלה שאני לוקח. את היתרה, אתה, הבנק, יכול לקחת". צריך היטב לשים לב שהרבות שאני קובע לבנק הן רביות מקסימום. לכאורה, יכולתי להגיד לבנק תחליט מה הריבית שאתה רוצה, ובהנחה, ואני מקווה שכן תהיה תחרות בין הבנקים, שהריבית תשקף את כוחות השוק. בכל זאת אנחנו מגבילים את הריבית לבנקים כשאנחנו נותנים ערבות מדינה. וזה משתי סיבות. אחת, מאחר ואנחנו ערבים גם לריבית, אנחנו לא רוצים שישתוללו כלפי הערבות שלנו. שתיים, שהיא סיבה יותר מהותית, ברגע שהריבית לא חסומה, זה יכול ליצור מצב - - -

אברהם שוחט:

הרביות משתנות מחודש לחודש.

אמיר ברקן:

זה נקבע אחת לתקופה, לאור שינויים שהיו על פני זמן.

אברהם שוחט:

יש נוסחה?

אמיר ברקן:

הנוסחה לא נקבעה באופן פורמלי, אבל התבססה על עלות, פלוס מדינה, פלוס מרווח של 1% של הבנק.

הסיבה השנייה, ואני חוזר, ברגע שאין מגבלת ריבית יכולים הרבה פעמים לקרות המצבים, והם קרו בעבר, שנכנסים רק הלוויים המסוכנים עם ריביות גבוהות, ואת זה אף אחד לא רוצה. לכן אנחנו מגבילים את הריבית. אותו חלק שנשאר לבנק בעמלה, בעצם אפשר לקרוא לזה תוספת לריבית שלו.

בשנת 1993 הומצאה ערבות לחקלאות המקורית, זאת הערבות שממנה גזרנו את השינוי לדבר הזה. ובשנת 1993 טענו החקלאים שהם לא יודעים להביא בטחונות. בכל זאת ניתן אשראי לחקלאות.

צבי אלון:

שום אשראי.

אבי אלקינד:

אתה שזכח שבשנת 1993 היתה ריבית מאוד נמוכה. זאת בדיוק הנקודה. אם אין אינטרס לבנק להיכנס לעסקה - הבנק לא ייכנס, ואז החקלאי ייפגע.

צבי הנדל:

אני רוצה לחזור על משפט שאמרתי כשלא הייתם כאן. מה קרה פתאום? מה מחפשים לפתור? - הבעיה שנוצרה היא, שהורידו את המענקים במרכז הארץ, ביטלו אותם. הדי ענף הפרחים הוא ענף מצויין. אבל יש כאלה שלא גרים בגוש קסיף, ורוצים גם לייצר פרחים, וזה הולך לא רע. אתה, אבי, ניגש לזה, לדעתי, לא בכיוון הזה. זאת אומרת, הרעיון צריך להיות של המדינה.

שלום שמחון:

יש כאן שאלה במישור הפוליטי. הלכו כאן לאיזה שהוא מסלול. המסלול הזה כנראה בעייתי מבחינת מגדלי הפרחים, זה אומר שאנחנו, כחברי ועדת הכספים לא נותנים פתרון למגדלי הפרחים. יוצרים כאן כלי שלא יהיה בו שום שימוש, ושלא נותן תשובה למגדלי הפרחים.

היו"ר אברהם רביץ:

בגלל ה-1.5%?

צבי הנדל:

1.5% זה המון. זה גם לא חד פעמי. בהתחלה שמעתי חד פעמי, אז קצת הורדתי ווליום.

היו"ר אברהם רביץ:

האוצר לוקח 0.9, אתם לא יכולים להתכנס ל-0.5?

אבי אלקינד:

לא. אנחנו לא יכולים ליצור לכל קבוצה, במנותק מניתוחי סיכונים, עמלות לסיכונים. הערבויח כרגע לא מתוקצבות.

סמדר אלחנני:

אבל הסיכון היה צריך להיות מתוקצב - - -

אבי אלקינד:

אם הסיכון היה מתוקצב היה קורה בדיוק מה שקורה עכשיו. כלומר, אם יבוא משרד החקלאות ויגיד "במקום החקלאים אני משלם את ה-0.9 של המדינה" - הוא יבורך. אבל אני מקבל כקדן לניהול סיכונים, כחברת ביטוח, זה לא עולה למשלם המיסים אגורה, ולכן הוא לא צריך להיות מתוקצב. הוא לא מתוקצב בגלל שעד כה לא עשינו טעויות.

חיים אורון:

אבי, אז לא תהיה שום בעיה. גם אם יהיה תקציב של מיליארד שקל לא יקחו, והתקציב יישאר. השאלה אם יש כאן כלי מעשי ושימושי.

הקטע של ההשלמה להשקעה באזורי עדיפות, היכן שיש 30%, אתם בעצם יכולים לבוא ולומר "מחיר הכסף הוא הלוואה פלוס הסיכון פלוס המענק - זה מחיר ההשקעה". במרכז הארץ, כאשר המענק הוא אפס, העלות של ה-70% היא 7% או 6.8%.

אמיר ברקן:

אם הכפלת 1.5 ב-5, זה לא נכון.

סמדר אלחנני:

הוא הוסיף 5.3 - - -

צבי אלון:

כל גרוש שאני חייב לך אני משלם עליו 7%.

אמיר ברקן:

סליחה, טעיתי.

חיים אורון:

מה העלות הממוצעת של הלוואה?

בשנה הראשונה ירדת ב-20%, בשנייה - 20% וכך

אמיר ברקן:

אז תעשה חצי.

חיים אורון:

כלומר, 3.5%, צמוד כל שנה וחצי.

אמיר ברקן:

עלות העמלה שלנו.

צבי אלון:

זה לא נכון מה שאתה עושה. על כל שקל שאני חייב לבנק אני משלם 7%.

חיים אורון:

צבי, אתה לקחת מאה שקלים לחממה. המאה לא עולים לך 7%, המאה עולים לך 3.5%. כשאתה עושה בסוף את חשבון הכדאיות אתה אומר "אני משקיע מאה, והמאה האלה עולים לי 3.5%".

צבי אלון:

אף אחד לא עושה חשבון כזה.

אברהם שוחט:

מדינת ישראל החליטה שהיא נותנת את הנושא של הערבות, כי לערבות יש מחיר. היא לא החליטה שהיא מסבסדת את העניין. ב-31 בדצמבר הוחלט כאן לבטל את המענקים. אם אתה לא גובה עמלה על הסיכון, אתה בעצם מסבסד, זאת המשמעות האמיתית. אז הממשלה צריכה להחליט אם היא מסבסדת, אם כן, אז שתחזור למענקים.

צבי אלון:

בייגה, כשבן-אדם צריך להשקיע, פה זה בדיוק ההבדל בין אותו אדם שצריך לעשות זאת לבין התמונה. כשאתה לוקח את ה-20 מליון שפה מדובר, וה-0.9 זה 180 מליון ש"ח, זה כסף קטן בשביל השולחן הזה. אבל כשבן-אדם - - -

אבי אלקינד:

1.8 מליון.

צבי אלון:

כשאתה בא לחקלאי ואומר "7%", זאת לא אלטרנטיבה.

אברהם רביץ:

אנחנו מדברים על המיגזר החקלאי, שאנחנו מכל מיני סיבות רוצים לעודד אותו. אנחנו יודעים שב-7% הם לא ישתמשו בכסף. ולכן אני מציע - אבי אלקינד, אני לא יודע אם אתה יכול להחליט על זה עכשיו -

אבי אלקינד:

זה לא בטמכותי.

אברהם שוחט:

הרב רביץ, יש כאן בעיה עקרונית. עדיף לתת מענק.

היו"ר אברהם רביץ:

אני לא רוצה שיבטלו. אני רוצה שבמקום 0.9 יהיה 0.5, ואז הם יוכלו להוריד גם את הבנקים. ההבדל בין ה-0.5 ל-0.9 זה בערך 800 אלף שקל.

אבי אלקינד:

אנחנו צריכים מקור תקציבי.

היו"ר אברהם רביץ:

אתם לא צריכים מקור תקציבי, כי לא תקבלו כאן שום דבר.

חברים, אתם מסכימים אתי שאנחנו נבקש מאבי אלקינד, שזה לא בסמכותו, שיזכר עם מי שזה בסמכותו. ועדת הכספים ממליצה שזה יהיה 0.5.

אברהם שוחט:

אני מתנגד. אני חושב שצריך לעבוד בכללים ברורים. אם צריך לתת מענקים, אז שיתנו להם מענקים. אני מתנגד לעוות שיעורי ריבית שמחושבים איכשהו בסיכונים.

היו"ר אברהם רביץ:

ההגיון אומר, שאם זה 0.7, אז אולי 50% בסך הכל יקחו את הערבות, ויקחו את זה אלה שבאמת מביאים את המדינה לסיכון. לעומת זאת אם זה יהיה 0.5, אז באמת יקחו כולם את הערבות, למדינה זה יהיה אותו דבר, ועם פחות סיכון.

מי בעד ההצעה הזאת?

חיים אורון:

אין בעיה של הצבעה, שקודם יביאו תשובה.

סמדר אלחנני:

אתה יכול גם לשאול על גובה הריבית.

היו"ר אברהם רביץ:

באקדמיה אפשר לחבר את הכל. את גובה הריבית, את גובה הסיכון, את הכל, אבל אנחנו מדברים מהחיים. אנחנו יודעים שגובה סיכון זה לא גובה ריבית.

צבי הנדל:

אנחנו מבקשים שיבדקו זאת תוך שבוע.

אבי אלקינד:

אני לא יכול להבטיח שבוע.

צבי הנדל:

השיטה הכי טובה היא מעכשיו עד לעוד שנה לא לדון בזה.

היו"ר אברהם רביץ:

האוצר צריך לעשות שיעורי בית על הגילדן ועל גובה הסיכון. תודה רבה.

ד. תכניות חסכון תשורה המשך, ומס'חיות - הוספת בנק ירושלים לפיתוח ומשכנתאותהי"ר אברהם רביץ:

יש לנו בקשה משרד האוצר להוספת מפעיל נוסף במסגרת תכניות החסכון "מס'חית המשך" ו"תשורת המשך". אני מבין שמדובר על בנק ירושלים.

אשר דורון:

בזמנו ועדת כספים אישרה תכניות בסיסיות לבנק ירושלים, ולא אושרו להם תכניות המשך. מה שאנחנו מבקשים זה לאשר להן המשך. אין שום התנגדות מטעם המפקח על הבנקים וגם מבחינתנו.

ניסים דהן:

האם זה במסגרת הרישוי לבנק משכנתאות לעסוק בבנקאות כללית?

אשר דורון:

לא. גם הבנק למשכנתאות יכול לתת תכניות חסכון בלי קשר לרישוי שיש כאן לעיסוק בבנק כללי מסחרי. את הרישוי נותן המפקח על הבנקים בלי כל קשר לתכניות החסכון.

הי"ר אברהם רביץ:

אנחנו מאשרים. תודה.

הישיבה ננעלה בשעה 11:30

ד. תכניות חסכון תשורה המשך, ומט"חיות - הוספת בנק ירושלים לפיתוח ומשכנתאותהי"ר אברהם רביץ:

יש לנו בקשה משר האוצר להוספת מפעיל נוסף במסגרת תכניות החסכון "מט"חית המשך" ו"תשורת המשך". אני מבין שמדובר על בנק ירושלים.

אשר דורון:

בזמנו ועדת כספים אישרה תכניות בסיסיות לבנק ירושלים, ולא אושרו להם תכניות המשך. מה שאנחנו מבקשים זה לאשר להן המשך. אין שום התנגדות מטעם המפקח על הבנקים וגם מבחינתנו.

ניסים דהן:

האם זה במסגרת הרישוי לבנק משכנתאות לעסוק בבנקאות כללית?

אשר דורון:

לא. גם הבנק למשכנתאות יכול לתת תכניות חסכון בלי קשר לרישוי שיש כאן לעיסוק בבנק כללי מסחרי. את הרישוי נותן המפקח על הבנקים בלי כל קשר לתכניות החסכון.

הי"ר אברהם רביץ:

אנחנו מאשרים. תודה.

הישיבה ננעלה בשעה 11:30